

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

So-li vaše njive zorane . . . ?

Predno naseje kmet zlatega, kalj-
vega žita v zemljo, vzame oralo, vpreže
vanj svojo živino, kakršno pač ima in
gre na polje, da dočiščo njivo globoko
preorje. Zakaj je to storil, je vsakemu
znano. Plevel se je vgnezdzil na njegovih
zemljih in kmet, če je dober gospodar, ne
pa pisanček, ve, da bo ta plevel uničil
žitne klice takoj pri prvem razvoju, ker
ne bodo dobivali dovolj hrane v bližini
požrešnega pleveta.

Proletariat je njiva, v katero sejmo
same socialistične ideje. Proletariat
pa ni le njiva, on je obenem tudi sejalec.

Seme, ki ga vseje vešč pojedelec,
mora biti najlahtnejše vrste, če hoče
imeti od svojega truda tudi čim lepše sadove.
Proletarec, ki se zaveda, da je njegova
zemlja dovolj žalitna, da na nji
vzkajal žalitno seme, je zaveden. Ni pa
dovolj zaveden, če naseje socializem v
njivo, počne plevela, ljalike in osata.
Gledati in skrbeti mora predvsem na to,
da sebe primerno pripravi za sprejem
te najsvetjejše ideje človečanstva.

Tri stvari so poglavite, ki kvarijo
proletariat in ki bi zatrdile socializem že
v prvem pogonu, že v kali.

Proletariat je se v povojih, še ga
vežejo verige nezavedenosti in nesamostojnosti, ki izvirajo iz časov absolutizma in nasilja. Naš človek še vedno misli, da je Bog ustvaril dvoje vrst ljudij:
ene, ki delajo in druge, ki uživajo in uka-
zujejo. Tako so učili ljudstvo vedno oni,
ki jim je delo smrdelo, ki so ljubili brez-
delje in ukazovanje. V te svoje podle
namene so vkljenili tudi nauke modrija-
na Krista, ki so ga za doseglo tega svo-
jega zločinskega namena, pa le radi te-
ga, imenovali Boga. Ker pa so čutili, da
preide njihova avtoriteta v puhel nic,
brž ko tudi ljudje druge vrste spoznajo
tajnosti narave, so izdali naredbe po
»navdihnjenu sv. Duha« seveda, ki so
prepovedovali zanimati se za naravne
zakone, o katerih imajo pravico premis-
ljevati samo božji namestniki, torej

ljudje prve vrste. V strahu za svoje go-
spodstvo so morili ti lopovi »ljudi druge
vrste«, če so se upali nekoliko poglobiti
svoje mišljenje in to, o čemer je bilo pre-
povedano razmišljavati; pa če bi hoteli
učenjaki samo razmišljati o tem, kar jih
ni prav, bi že še šlo, toda ti učenjaki so
tudi drugim povedali, kar so dognali in
javno so pisali o svojih iznajdbah in
razmišljavanjih. To je bil se večji greh,
ta ponik javnosti je bil največji greh,
zato so morali umreli, eni na križu, dru-
gi na grinadi, tretji na višicah ali pod
bajonetom in puškami. S takimi zločini so
razal božji namestniki, veliki in male
cerkveni in posvetni maziljeni okrep-
ljevali svoj ugled. No, pozneje, ko so
uvideli, da je ni mogoče s silo zavrniti
v ljudstvu željo po spoznanju resnice, so
osnovali svojo vedo, takozvano katoli-
ško modrosljivo, ki je na eni strani pri-
tejvalo znanstvenikom, toda le toliko,
da so metali ljudstvu poska v oči in ga
odvračali od prave znanosti in od last-
nega premišljevanja, na drugi strani je
pa govorilo in pončevalo še nadalje vse
nevedneže, ki so hoteli poslušati, da je
Bog vse ustvaril in da imajo samo nje-
govi namestniki pravico premišljevati
in vladati nad vsem, češ da nikdar ne
bo mogoče navadnemu človeku »druge
vrste« spoznati resnico. Ta vrsta filozofije
obstoja še danes. Čeprav nima v te-
meliu prav nikake resnične ideje, tem-
več samo eno glavno məcelo: Zatrepi
ljudsko zavednost, oziroma krepenje
po njej. Človek namreč, ki ne ve drugega,
kakor kje je doma, kdaj gre na delo
in kdaj ter kdaj in koliko sme jesti, tak
človek je pohlevna živalica, ki se da
molzti in striči in skrbeti, ker veruje,
da je to vse božja volja, kar ukazujejo
gospodje, ki so se učili iz črnih knjig in
se celo pogovarjajo z Bogom.

Mi pa, ki načelno pobijamo vsako
neresnico in njene nauke, mi moramo
gledati na to, da pomagamo sebi in svojemu
bližnjemu iz tega duševnega gno-
ja. Zruvati moramo ta plevel iz prole-
tarskih njiv z nesebičnim delom za raz-
širjanje socialističnih idej, torej z agita-
cijo, s knjigami in časopisi, ki so kate-
kizem socializma.

Kako je nastal pojmom božanstva? Mi-
slite si človeka, ki tava gosto poraščen
z dlako po pragozdu in nenadoma za-
gleda, kako je ognjena kača švignila
čez neboskon in začne votlo bobne-
nje, ki prihaja iz višav in pa tresk stre-
le, ki je udarila v staro drevo in ga
raztrgala na kosce. Jasno, da ta prado-
vek in naš davni prednik, ni potegnil
iz dupla Mayerjevega leksikona, da se
prepriča, koliko volto ima električna
iskra, ki je podrla močno drevo, mar-
več je odpril široko usta, izbuil oči, iz-
dal nekaj divjih zvokov in zbežal v
svoje skrivališče. In ker ni razumel, od-
kod prihaja ta slika, ki podira in ruši
pred seboj celo to, kar se pod njego-
vimi krekimi mišicami niti ne upogne,
se je porodila v njegovi glavi misel, da
je to neka nadnaravnina, nevidna in mo-
gočna sila, ki se je mora batiti, kajti utegne
nekogar dne razklati tudi njegovo
glavo. Ta bojazen pred skrivenostjo silo,
to nerazumevanje pravega vzroka bli-
ska ali groma in to naravno iskanje po-
jasnila je polagoma privedlo že prve
ljudi do nejasnega pojma o božanstvu,
sporedno s telesnim razvojem se je raz-
vijala tudi človeška misel. Da so starodavni
narodi častili sonce kot Boga, je splošno
znano in tudi razumljivo, kajti baš solnce je ono nebesno telo, ki se še
dandanes zdi preprostemu človeku kot
nekak blisteči kralj neba. Vsaka vera
sploh, pa naj si bo to čaščenje nebesnih

Drugi plevel, ki se je ostro zajedel
v naš proletarij, je tista podla brezob-
zirnost, ki jo je tesni zvezi s sebičnostjo.
So ljudje, ki se zavedajo, da so ljudje in
da imajo človeške pravice, da smo živeti,
kakor jih ukazuje njih lastno miš-
ljenje, pa so iz sebičnega strahu za svoj
trebušček to zavednost zanikal in se
pomešali med nevedne. Taki ljudje so
se pokazali v največji množini pri pre-
teklih volitvah. Med njimi so tudi takšni
ričvredneži, ki vedo dobro, da bi s svojo
pomočjo veliko koristili proletariatu,
če bi zanj delali, pa tega ne store, ker
bi v tem slučaju, da zavladala proletarij,
morali odvreči svoj lastni jaz in živelj,
kakor zahteva socializem. Tega pa no-
čejo storiti, niti, če gre za malenkost, za
njihov pičel ugled, recimo, ki ga uživajo
od svoje okolice. Ta plevel se mora zru-
vati iz proletarske njive na ta način, da
take ljudi razkrinkamo pred proleta-
riatom. V zadnjih časih so se priključili
tej sekci ljalike celo takši delavci, ki so
po svojih besedah tudi socialisti, ki imajo
ali so imeli besedo v socialističnih orga-
nizacijah, pa so se zbalzavnosti radi
svojih grehov na račun delavstva in na-
padov, ali pravzaprav svaril v delav-
skem časopisu. Celo taki so, ki so še
danesh organizirani v naših vrstah, pa
hočejo preparirati ljudske mase zase
proti zavednosti z lepo zvenecimi fra-
zami. Take lopove je treba prijeti trdo,
zavedno delavstvo naj se strne v neprodor-
ne falange, ki jih bodo uničile in strle
v prah.

Naš proletariat ima pa še eno bole-
zen, ki mu je zavilje prav za prav vse mo-
či, duševne in telesne, obenem mu pa
uničuje njegovo voljo. Mnogo ljudi, ki
so pametni, trobi o tej bolezni okrog,
imajo pa to smolo, da se nihče za njihove
besede ne zmeni. To je alkoholizem
in pijanje. S tremi koreninami se
drži ta plevel našega ljudstva, pa ne sa-
mo delavstvo! So ljudje, ki uvidevajo
škodljivost pitja alkoholnih pijač in ki to
škodljivost tudi v prav luč kažejo ljud-
stvu ter bjejo boj proti alkoholu. Dvoje
vrste imajo takih ljudi. Prvi, to so pod-
leži, ki propagirajo protialkoholno idejo
samotno radi tega, da odvračajo ljudi od

teles, živali, raznih kamenitih ali brona-
stih figur ali česarkoli, izvira iz dejstva,
da si človeški razum ne more razlagati
gotovih pojavov v prirodi in je posledica
bojazni in negotovosti, ki se polasi človeka,
kadar misli o smrti in ve, kaj bo potem,
ko se njegova snov povrne v
zemljo. Ta bojazen in nepoimovanje je
v bistvu pri vseh narodih in v vseh ve-
kovih ista, razločna je samo nena posle-
dice ali duševni efekt, ki mu pravimo
vera v Boga, ali kar je istovetno, vera
v neko neznanico, nadnaravno, vsemi-
gočno, časovno in krajevno neomejeno
silo, ki je bila, je in ostane popolnoma
neizpremenjena. Izpreminja se samo na-
čin, kako si ljudje to silo predstavljajo
in ker je to predstavljene podvrženo
najrazličnejšim zunanjim vplivom, ka-
kor kulturni stopnji, splošnemu dušev-
nemu razvoju človeštva, času in kraju
in neštetim drugim faktorjem, je docela
naravno, da je bilo v raznih vekovih in
pri raznih narodih različno. Svojo
zunanjo obliko je vera sporedno s splo-
šnim razvojem menjala, pojmom Bog se je
s časom razvijal, vera, ki je rezultat du-
ševnih procesov, ki pa zlasti v pripro-
stem človeku mora priti do izraza tudi
na zunaj, je hodila po vijugasti poti od
prvotnih meglenih in dokaj enostavnih
zumanjih znakov in plitvega, psihičnem
sposobnostim odgovarjajočega notranje-
ga izraza do današnjih komplikiranl
verskih naukov.

(Dalje prih.)

Izhaja razen pondeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravljanje: Celje,
Strossmajerjeva ul. št. 1, 1. nadstropje.

Naslov za dopise: Celje poš. pred. 43.
Telef. int. št. 53. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno . . . . . 20 Din.
za inozemstvo . . . . . 30 Din.

Oglas: prostor 1X65 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer
se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.
Reklamacije za list so poštne proste.

onih, ki to delajo, ki pa so politični
nasprotniki prvih. O teh govoriti je
brezpomembno, ker je njih seme gnito
in ne bodo na ta način dobili mnogo lju-
di na svoje limanice. Slabše za preovit
te abstinenčne misli in naravnost kvar-
no zanje pa je postopanje onih zagovorni-
nikov protalkoholizma, ki se sami alkohola ne
vzdržijo.

Taki reveži sami in nehoti dajejo
nasprotnikom (ki so v protalkoholni go-
nji sicer z njimi istih misij) v roke
orožje za izneverjenje poslušalcev in
pristašev. To korenino je treba pred-
vsem potrgati in uničiti. Močna korenina,
na kateri se vzdržuje ta bolezen tudi
med proletariatom, je tista omahljivost
in metlačenje: »Eh, kaj pa mi more ško-
dovati, če ga eno samo kupico!« Tudi
temu se moramo mi postaviti v bran, pa ne le z izgovorom, da »vemo in pri-
znavamo škodljivost alkohola, pa se ne
smemo kar naenkrat odvaditi!« Je že
res vse to, pa z močno in neupogljivo
voljo ter vztrajnostjo dosežemo vse.

Tretje pa, kar kvare delovanje ab-
stinence, je prevelika darežljivost alkoholikov,
ki silno radi dajo za plačo, če pa jih kdo prosi za druge darove, ali če
apelira na njihovo dobro srce, so Giulia
za vse prošnje in apelacije.

Proletarec je sin dela! — To naj si
zapomni vsak, ki to bere, pa naj to tudi
vpošteva. Z delom, v katerem je zapo-
deno tudi energično samovzgojevanje in
krepitev lastne volje, si pridobi človek
še le pravico do življenja.

So-li naše njive zorane —? Vpra-
šujte drug drugega in temka se bo raz-
vila med vami, kdo bo prvi mogel reči
s čisto in mirno dušo: Da, zorane so!

S hamburškega svetovnega socialističnega kongresa.

Osemurni delavni čas in socialne
reforme.

Naši kapitalistični krogi mnogokrat
navajajo delavce drugih narodnosti, češ,
da so boli vneti za narodno gospodar-
stvo in da prostovoljno sklepajo delati
več nego 8 ur na dan in da steča čezur-
ni pridelek v prid narodnemu blagostan-
ju. Naša stranka je zmerom odločno
nastopala proti takšnim naziranjem in
kapitalistične intrige v tem oziru zavra-
čala. Umevno, da je tudi socialistični
kongres zavzel v tem oziru odločno in
jasno precizirano stališče, čeravno spa-
da boj za ohranitev osemurnega delav-
nega časa hol v delokrog strokovnih orga-
nizacij. Zahteva po osemurniku je
sam po sebi umljiva za delavstvo vseh
dežel. Imeli smo pač že vsi priljnost
slišati od naših kapitalističnih politikov,
da je ta zahteva posledica vojne, toda mi
vemo, da je to stara zahteva delavškega
gibanja. Osemurnik ne pomeni, da bi
deset ur delali in si pustili ostali dve uri
plačati, med tem ko tisoči in tisoči del-
avcev brez dela okoli leta. Ko smo po-
vedali nemškim sodrgom, da nas far-
bajo naši kapitalisti, da je sklenilo nem-
ško delavstvo delati eno ur na dan za
državo, so se nam prav iz srca nasme-
jali in povedali, da njihovi kapitalisti
intrigirajo ravno na tak način kakor na-
ši. Enakomernost delavnega časa v vseh
deželah, kakor ga propagira internacio-
nalni urad dela je najboljše sredstvo
za konec izkorisčanja s kapitalistične
strani.

Resolucija k osemurnemu delavni-
ku je bila soglasno sprejeta in se glasi:
Kongres izjavlja svoje popolno sogla-
šanje z delovanjem Internationalne

strokovne zveze na polju socialne politike in izreka svoje prepričanje, da koristi to delovanje blagostanju in zaščiti delavstva vseh dežel. Kongres zahteva od zastopanih strank, da postavijo vse svoje moči na političnem in strokovnem polju temu prizadevanju, posebno za uresničenje maksimalnega delavnega časa.

Politične vesti.

* Na četrtek seji narodne skupščine, je govoril dolgovezne besede Nikola Pašić, ki je naglašal, da se Beograd ne bo nikdar odrekel Hrvatski in Sloveniji in da smo zato prisiljeni se sporazumeti. Gledate vladne deklaracije je dejal, da mora narodna skupščina sprejeti predvsem najnujnejše predloge, če »nočemo imeti v državi kaosa in diktature«. Nam se pa zdi, da sanja g. Pašić sam o diktaturi.

* Naknadne kredite je finančni odbor že sprejel. O njih bo govorila še skupščina.

* V četrtek je izročil tajnik nemškega poslaništva nemško noto v Parizu. Ta nota naglaša, da je vprašanje nemških plačilnih zmožnosti vprašanje dejstev in so o njem mogoča različna mnenja.

* Majoritetno volilno reformo je sprejel laški ministrski svet. Volilni zakon je podoben našemu in istotako odpravlja proporc. Vprašanje je še, če ga bodo v parlamentu spravili skoz, ker je veliko nasprotstvo proti njemu celo v fašistovskih krogih.

Razno.

r Opozarjam na današnji članek o važnih dogodkih v strokovnem gibanju v dodični rubriki. Priobčili smo ga, kakor tam rečeno, predvsem zato, ker se v Sloveniji tudi že kažejo znaki za vso državo enotno zamišljenega reakcijskega naščoka na delavstvo. V zadnjem času smo večkrat poročali, kako hočejo podjetniki delavstvo v tem in onem krajcu s kršenjem pogodb in zakonov ter iz navadnega mezdnega gibanja zavesti v sjavke, inšpekcija dela ne funkcioniča, v kolikor pa funkcioniira, imamo povsed dokaze, da za —delodajalce. O komunističnih mahinacijah, podobnih, kakor so v članku omenjene, smo tudi že pisali. Mnogi še danes ne verjamejo, čeprav so imeli jep in ociten dokaz o tem pred par tedni, ko je celo naša strokovna komisija nasedla klavrnim hujškalcem, ki so potem njen preveliko zaupanje grdo izrabili. Takrat so priredili ž no skupne shode, na katerih so naše organizacije blatili! Ponavljamo to, ker nam gre za stvar in za dokaze, ne za napade. V vsem je videti peklenki načrt, ki mu je namen, delavci, ubiti vas moralno in materijalno do konca, če se v zadnjem trenutku ne odločite iz svoje proklete lenobe in nezavednosti. Danes imate že glavo pod glijotino, ko morda še sami ne veste za to! Delavci, v organizacije! Še je čas in mi smo vas še pravočasno opozarjali!

r Celo vrsto duhovnikov in kanonikov iz Dalmacije so odlikovali. Najbrže zato, ker so znali iz vojne priti z zdravo kožo in nepokvarjenimi želodci domov. Ali pa zato, ker so v Dalmaciji na čelu nacionalistično orjunaško-bombskega gibanja?

r Dražba lova. Dne 21. junija t. l. ob 8. dopoldne se bo pri županstvu v Št. Joštu potom javne dražbe oddal v način lov občine Št. Još za dobo 5 let, to je od 1. julija 1923 do 30. januarja 1928. K tej dražbi se vabijo vsi prijatelji lova. Dražbene pogoje morejo pogledati vsak den ob uradnih urah pri okrajuem glavarstvu v Ljubljani.

Celje.

c Smrtno obsodbo je izrekla porota v sredo nad 52-letno užitkarico Cecilijo Baničevou, ki je umorila ljubčka svoje hčere v Trebežu pri Brežicah.

c Celjska porota. V četrtek se je zagovarjal pred poroto 22-letni rudar Fr. Tausl z dve ma tovaršema, 22-letnim Ivanom Božičem in 19-letnim Francem Podlesnikom, vsi trije iz Družmirja. Obtoženi so umora orožnika Huberta Lužnika. Umor se je izvršil v Pesjem pri Velenju tik ob železniškem tiru. Prvotno so sumili, da ga je povozil vlak, pozneje pa so začeli preiskovati in dognali, da je kriv orožnikove smrti tudi neki Schwarz, ki je priznal še 15 tativ in sedi z onimi tremi v zaporni. Ker je bilo

premalo dokazilnega gradiva, so obravnavo skinili in jo preložili na petek po poldne. Pozvali bodo strokovnjake, ki bodo izrazili svoje mnenje, jeli bil to resničen umor ali samo železniška nesreča; o tem si namreč niti zdravnik niso bili na jasnom.

c »Ker ne dajo penzionca in visokih podpor, so za nič.« Tako prioveduje neka ženska, ki je vdova po zidaru, svojim sostanovalcem, da so socialisti za nič, ker ni dobila po svojem možu podporo, ker je bil mož baje socialist. Njej pa pridno sekundira neki Peršak, zidarski delovodja, kateri ni organiziran in je silno duhovit mož, zlasti ob sobotnih večerih, ko razgrajajo alkoholni plini po njegovi glavi. Ta človek je tako naiven in revolucionaren, da je na 1. maja delal in še druge je pognal v delo za kapitaliste. Pri delavski organizaciji pa ni član. Ko je pa bil pokojni tovariš na smrt bolan, je prišel Peršak k delavski organizaciji zahteval podporo za pokojnega, namesto da bi sam kaj dal in njegovi kapitalisti. Blagajnik strokovne organizacije mu je odgovoril, »če je Senegačnik reden član, bo dobit, kar mu gre kot članu po statutih. Če pa ni več član, takrat seveda ne more nič tirjati, sicer pa se dobiva bolniška podpora pri bolniški blagojni.« Sedaj, ko je mož umrl, se mora žena boriti za svoj obstanek, pa ne zabavljaj čez kapitaliste in kapitalistični družabni red, kateri je krv, da mnogo mnogo vdov padlih in umrlih mož ne dobi podpor in pokojnin. Le oficirske vbove dobivajo besedevredno pokojnino za denar davkoplačevalcev. Socialisti pa nimajo v rokah državnih blagajn, v katere plačujejo vsi državljanji, posebno Peršaki. Socialisti imajo le denar od svojih članov, da vodijo z njimi borbo proti kapitalističnemu družabnemu redu, ker je krivičen; tudi »Delavski dom« bi radi imeli, za katerega pobirajo denar. Obžalovanja vredna vdova je na Silvestrov večer pri »Zelenem travniku« videla pobirati potom blokov za »Delavski dom«, pa se je izrazila: »Že zopet pobirajo, hudiči.« Torej delavci so hudiči, kadar pobirajo denar za delavsko korist in kadar nečlani ne dobijo podporo, so zopet hudiči in nič vredni socialisti. Družina pokojnega je pa član rimske katoliške cerkve, katera ima ogromna bogastva po vsem svetu in v Sloveniji, pa ne zahteva nič od cerkve podpore, da, celo duhovnika so plačali, ko je šel na pogreb, delavci so pa šli zastonj. — Prav je imel ruski revolucionar Bakunin, kateri je rekel med drugim, da ne kapitalisti, ampak lastni delavci so sovražniki delavškega gibanja. Se še bomo borili, da bomo premagali tiste, ki delajo 1. maja. Pika.

c Vse v jugoslovansko vojsko nesprenete bivše rezervne oficirje, ki bivajo v območju mesta Celja, poziva mestni magistrat, da se v neki važni vojaški zadavi osebno zglašijo pri tem uradu v sobi št. 6, najdalje do 17. junija t. l. med uradnimi urami, to je od 9. do 12. po poldne. Kdor se ne odzove, bo kaznovan.

Ljubljana.

I Pri svečanostih judenburških žrtv smo tudi videli: Nekega visokega uradnika, ki je med časom vojne v Splitu suspendiral večje število poštnih uradnikov (Hrvatov) kot protidržavne elemente (srbofile). Še sedaj ima ta dnevi gospod navado, da najprvo enemu onemogoči službovanje, potem pa ga kot neporabnega suspendira. Tudi neka druga kapaciteta je prisostvovala, ki odobrava umor. Še tretjega smo videli, kateremu je pri kaki železniški nesreči več za poštni voziček, kakor za ponesrečenega uslužbenca. In takim gospodom ležejo podrejeni uslužbenici nekam, češ, to so dobri gospodje. — Hlapci! In ti trije pravki so tudi pri odprttem grobu upili »Slava Jim«. Čemu to hinavsko pomoljanje in slavospevi — ostanite pri takih priedlivah doma! Ali ne bi bilo dobro, da bi bile take korifeje poslane h kakemu psihiatru ali pa k preiskovalnemu sodniku? Manjkal je še četrti, ki bi bil pripravljen pri odprttem grobu eventualno pod prisego izjaviti, da je bil tudi on za jugoslovansko idejo in vedno srbofil, čeprav je še dolgo po preobratu sanjaril o pravičnosti rajanke Avstrije — danes je pa odlikovan. Čemu ni prišla še deputacija morilcev Zaloške ceste s svojim banderom z napisom: Morilci od Zaloške ceste?

Maribor.

m Čevljarski pomočniki so imeli pretekli teden mezdno gibanje, ki se končalo v pondeljek s 25%nim povišanjem plač.

Iz strok. gibanja.

g Pred važnimi dogodki v strokovnem gibanju. 5. t. m. je oblastni medstrokovni odbor Glavnega radničkega saveza Jugoslavije v Zagrebu imel sejo, na kateri je radi važnih konstatacij o reakcionarnem gibanju podjetniških organizacij sprejet več sklepov. Govorimo obširneje o tem, ker se pri nas v Sloveniji tudi ustvarja isti balkanistični položaj, s katerim je Hrvaška že dolgo osrečena. Medstrokovni odbor je predvsem ugotovil, da ustvarjajo delodajalci po vsej državi svoje razredne organizacije po istih strokah, kakor jih ima delavstvo. Te organizacije pa so strogo centralizirane v Beogradu. S pomočjo svojih razrednih predstavnih (industrijskih in trgovsko-obrtnih zbornic) zasledujejo te organizacije metodično svoj cilj, ki gre za tem, da se socialna zakonodaja čim bolj poslabša in na drugi strani razbija strokovno gibanje in ruši tarifne pogodbe. V ta namen se vrsi sistematičen pritisk na narodno skupščino in vlado, da se predvsem inspekcije dela spravijo v popolno pokornošč do delodajalstva. Na vlado se vrši tudi pritisk, da mu da na razpolago policijo in žandarstvo v njegove namene. V Zagrebu se je ustanovil na zadnjem — izključno v ta namen sklicani — seji Zveze industrijev poseben odbor za sistematično rušenje strokovnega gibanja. Vsi delodajalci so dobili navodilo, da se z delavstvom ne spuščajo v pogajanja v slučaju gibanji, temveč da to prepustijo imenovanemu odboru. Sirsi sestanek industrijev pa je sklenil, da se vsi spopadi z delavstvom poostrijijo do izključenja v posameznih strokah, pa tudi do splošnega izprtja. Vladni organi so že čisto v službi tega gibanja industrijev. Na njih najljubljenje brezbezpirne pogoje proti organiziranim delavcem. In funkcjonarjem in razpodbajajo organizacije. Seja je ugotovila vse polno takih slučajev. V tem težkem položaju hrvatskega proletariata gredo buržuaziji na roko bebasti ali pa podkupljenci komunistični (»nezavisni«) agitatorji in specilno na Hrvaškem še takozvani »hrvaški delavci« iz Radičevih organizacij. Poslužujejo se vse polno metod za razbijanje socialističnih organizacij, najnovješa med temi pa je ta, da se vržejo na podružnice kakih naših zvez čim so izvedle kakšno mezdno gibanje in jih hujškajo na novo gibanje za nove zahteve, ki jim je že a priori zagotovljen neuspeh. Delodajalci gredo za tem, da z ostromi gibanji izpraznijo blagajne strokovnih organizacij in jih s tem onesposobijo za nadaljnje delo. V tem jih gre komunistično in sploh vse runteto gibanje na roko. »Nezavisni« dirigirajo vgori omenjen namen svoje emisarje v vse kraje zlasti ob nedeljah. Njih paroja je: Kjer si gibanja ne morejo osvojiti, tam ga naj porušijo. Seja je imela v rokah dokumentarične dokaze. Po vseh teh konstatacijah je medstrokovni odbor sprejet sklep, ki nalaga priskrbeljenim delavskim organizacijam, naj se z vso energijo zoperstavijo rušilnim poizkusom delodajalcev, komunistov in rumenih in naj se na drugi strani ojačujejo z organiziranjem novih mas za zaščito njih interesov. Vsak poenotni slučaj šika-

nacije in preganjanj naj takoj javijo talištvom GRSJ, pri nas v Ljubljani. Seja je nazadnje še povdariла nujno potrebo po zedinjenju vsega strokovnega gibanja na temelju razrednega boja, neodvisnosti od nadvlade vseh političnih strank in skupin kakor tudi nacionalnih in verskih tokov ter na temelju popolne notranje in mednarodne demokracije v gibanju. Nastop GRSJ za strokovno zedinjenje je seja odobrila z željo, da bi se ta akcija pospešila.

v Svoboda — Celje poziva vse svoje člane, da se v čim večjem številu udeleže nedeljskega izleta, ki ga priredi del. pev. društvo »Naprej« v Ljubljano. Izlet bo vseboval mnogo poštene in zanimive zabave ter bo nudil vsem udeležencem izkustva in spoznanje ljudi po deželi, med katerimi bo pozneje njih delovanje moralno obrodit sadeve.

v Vse one organizacije in člane »Svobode«, ki se nameravajo udeležiti II. VSEDELAVSKEGA ZLETA V MARIBORU in reflektirajo na znižano vozilo, naj prijavijo število udeležencev najkasneje do 15. t. m. na centralo »Svobode« v Ljubljani, Židovska ulica 1, da jim pošlje zlepne izkaznice, ki veljajo za vse prireditve v Mariboru in za znižano vozilo. To naj storijo vse razredne organizacije, bodisi kulturne, politične ali strokovne. Vsa delavska pevska društva, in pevski odseki »Svobode«, ki misijo sodelovati na koncertu 30. jun. (ne 1. julija) v Mariboru v Gambrinovi dvorani ob 7. zvečer, naj do 15. prijavijo imena dveh pesmi, s katerima bodo nastopili. V pozdrav gostom na kolodvoru pri sprejemu bodo vsi pevci skupno zapeli pesmi: »Vstajenje duhov« in »Naprej« (marseljeza). V teh naj se vsa društva vadijo. Vse podrobnosti glede vlagov, cen itd. bodo pravočasno objavljene. — Telovadni nastop Del. tel. enote »Svobode« Šiška Ljubljana z vrhniško peduržnico »Svobode« bo 17. t. m. na Vrhniški spojen z vrtno veselico. Vožnja bo polovična na temelju izkaznic, ki jih izdaja centrala »Svobode« v Židovski ul. Vlak odhaja iz Ljubljane ob 13. 25 min. Zbirališče pred južnim kolodvorm. Vse delavstvo iz okolice pozivljamo, da se izleta v čim večjem številu vdeleži.

Izdajatelj: Zvonimir Bernot
(v imenu pokr. odb. SSJ in KDZ).
Odgovorni urednik: Franjo Koren.
Tisk Zvezne tiskarne v Celju.

LEPOTA? SVEŽOST MLADOSTI?
Priljubljena zunanjost? Vse to si lahko ohranite in zabranite prerano ostarelost edino z racionalnim negovanjem vašega obraza, vašega telesa, vaših las in sob! Izvredno učinkujejo že čez 25 let priljubljeni Elza - preparati za negovanje lepot: Elza - obrazna in kožo varujoča pomada (2 lončka s pakovanjem in poštino 25 dinarjev), Elza - pomada rast las (2 lončka s pakovanjem in poštino 35 dinarjev), Elza - lilijsko milo lepote (4 kose s pakovanjem in poštino 35 dinarjev) in drugi Elza - preparati kakor Elza cvet za lase, Elza - voda za usta, Elza - kolonjska voda, t. d.; adresa: Lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzatrg št. 252 Hrvatsko.

Pristni

tirolski lodni

za športne oblike

solidno in trpežno blago pri tvrdki A. & E. Skaberné
Ljubljana, Mestni trg št. 10.

URADNO PREDPISANE

VSTOPNICE

za razne veselice, gledal, predstave, koncerne in druge prireditve se dobe v vsaki množini blok (100 list.) paginiran

po 4 Din

v Zvezni tiskarni v Celju